

บทคัดย่อ

พยานบุคคลเป็นพยานที่มีบทบาทมากในเรื่องการค้นหาความจริงในคดี เพราะเป็นผู้ที่ให้ข้อเท็จจริงที่ตนรู้เห็นมาต่อศาล อันจะทำให้ศาลได้รับข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือ ถูกต้อง และครบถ้วนนำไปสู่การพิจารณาคดีที่เป็นธรรม ซึ่งพยานที่เป็นบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาถือว่าเป็นหนึ่งในพยานหลักฐานที่จะช่วยในการค้นหาความจริง อย่างไรก็ตามการสืบพยานประเภทนี้จะทำให้พยานเกิดความรู้สึกลำบากใจที่จะต้องทำในสิ่งที่เป็นการทำลายความสัมพันธ์ในครอบครัว และจะเป็นผลโดยตรงต่อการพิจารณาโดยเที่ยงธรรม เพราะพยานอาจให้การหรือเบิกความไม่ตรงตามความเป็นจริง หรือมีเจตนาที่หลีกเลี่ยงไม่มาเป็นพยานเสียเลย

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงการให้สิทธิที่จะไม่ยอมให้การเป็นพยานของบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาในต่างประเทศ โดยจะศึกษาถึงแนวคิดและพัฒนาการของการให้สิทธิที่จะไม่ยอมให้การเป็นพยานของบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาขอเบเขต ข้อยกเว้น และการสละสิทธิโดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารทางวิชาการต่างๆ สรุปปัญหา และเสนอแนวทางแก้ปัญหา

ผลจากการศึกษาพบว่ากฎหมายไทยไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้สิทธิที่จะไม่ยอมให้การเป็นพยานแก่บิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาไว้โดยตรง อีกทั้งคำให้การหรือคำเบิกความของพยานซึ่งเป็นบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่สามารถรับฟังเป็นพยานลงโทษผู้ถูกกล่าวหาในชั้นศาลได้อีกด้วย ซึ่งแสดงว่ารัฐไม่ได้คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาของการกระทำเช่นนั้นว่า จะมีผลเสียหายมากน้อยแค่ไหนและเพียงพอต่อสถานะความเป็นบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้สิทธิแก่พยานที่เป็นบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาสิทธิไม่ยอมให้การหรือเบิกความปรักปรำหรือเปิดเผยข่าวสารที่เป็นความลับของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสงบสุขและความไว้วางใจซึ่งกันและกันในครอบครัว ซึ่งทั้งที่ครอบครัวและระบบเครือญาติในสังคมไทยจะมีความลึกซึ้งและแน่นแฟ้นกลมเกลียวมากกว่าสังคมของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ก็ไม่มีการบัญญัติให้สิทธิที่จะไม่ยอมให้การเป็นพยานแก่บิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาไว้ ดังนั้นผู้เขียนเห็นว่าควรนำเอาสิทธิของบิดามารดาและบุตรที่จะไม่ยอมให้การเป็นพยาน และสิทธิที่จะไม่เปิดเผยการติดต่อข่าวสารที่เป็นความลับของผู้ถูกกล่าวหามาใช้ในประเทศไทย โดยสมควรแก้ไขเพิ่มเติมลงในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนของพยานหลักฐาน โดยให้สิทธิแก่พยานที่เป็นบิดามารดาที่ให้อำนาจ บิดามารดาบุญธรรม บิดามารดาเลี้ยง เพราะมีความผูกพันกันในลักษณะครอบครัวเดียวกัน ย่อมมีความรัก และเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน โดยควรบัญญัติให้

พนักงานสอบสวนหรือศาลต้องแจ้งสิทธิให้พยานที่เป็นบิดามารดาและบุตรของผู้ถูกกล่าวหาทราบ
ทุกครั้งว่าพยานมีสิทธิไม่ให้การเป็นผลร้าย และไม่เปิดเผยการติดต่อข่าวสารที่เป็นความลับของผู้ถูก
กล่าวหาได้ หากฝ่าฝืน การให้การหรือเบิกความดังกล่าวก็ไม่สามารถรับฟังได้ โดยสิทธินี้ไม่ควรละ
สิทธิได้ทั้งในชั้นสอบสวนและชั้นศาล เนื่องจากการทำลายคุณค่าในสถาบันครอบครัว ทั้งนี้เพื่อ
ไม่ให้มีการแตกแยกและบาดหมางกันของสมาชิกในครอบครัว